



ARGUMENTUM

news opinion analysis



**Përvjetori i parë i emërimit
Arqipeshkv në krye të Kishës
Katolike/ Mons. Arjan Dodaj:
Vetem Zoti mund të jetë
autori i ecjes sonë**

-Moment historik!
Udhëheqësit e Kosovës
nënshkruan kërkesën
për anëtarësim në BE

- "Korrupsioni Gërryen Poten-
cialin e Shqipërisë" - Ambasa-
dorja e SHBA-së Yuri Kim

- Dialogu në "koma artificiale"!

Të dashur lexues dhe ndjekës të Argumentum.al,

Argumentum.al tashmë nga muaji prill 2022 vjen në versionin e një reviste të përmuajshme politike-diplomatike të cilën mund ta shfletoni online.

Ky botim mujor ofron një kombinim të qartë të lajmeve në vend, rajon dhe botë, si dhe opinioneve dhe analizave për ngjarjet e zhvilluara përgjatë një muaji. Duke falënderuar secilin prej jush për vëmendjen dhe besimin ndaj medias tonë, ju premtojmë që do të vijojmë të sjellim për ju analizat objektive mbi zhvillimet kryesore në Vend, Rajon, Europë dhe në Botë.

Argumentum.al përpiqet të jetë burim autoritar i gazetarisë me analiza dhe komente mbi marrëdhëniet ndërkombëtare,

politikën botërore dhe një gamë të gjerë çështjesh me rëndësi globale duke sjelle materiale ekskluzive. Kjo falë edhe kontributit të disa prej emrave të njohur të politikës dhe publicistikës shqiptare dhe bashkëpunorëve të tjerë vendas dhe të huaj. Në të njëjtën kohë Argumentum.al është e hapur për komente e mendime të lexueseve të saj.

Lexoni falas mbi çështjet e brendshme dhe ndërkombëtare në revisten Argumentum.al në shqip dhe anglisht!

“Argumentum”, një proces intelektual ...

Marjana DODA
Kryeredaktore

Përmbajtja

03 INTERVISTA

- Përvjetori i parë i emërimit Arqipeshkv në krye të Kishës Katolike/ Mons. Arjan Dodaj: Vetëm Zoti mund të jetë autori i ecjes sonë!

09 REALPOLITIK

- Dialogu në “koma artificiale”! Katari futbollistik, katran demokratik! Klima midis krizës dhe katastrofës! Ballkani i Hapur” non – grata” dhe në Bruksel!

12 EDITORIAL

- “Korrupsioni Gërryen Potencialin e Shqipërisë”

14 JO VETËM LAJM

- Bosnje-Hercegovinë: Vend kandidat i BE falë gjeopolitikës

15 FOKUS

- Zgjidhet kreu i ri i SPAK/ Ambasadorja Amerikane ndjek procesin nga afër

17 RAJONI

- Moment historik! Udhëheqësit e Kosovës nënshkruan kërkesën për anëtarësim në BE.

- Vuçiq: Do t'i dërgojmë KFOR-it kërkesën për kthimin e trupave në Kosovë.

- MALI I ZI NË QORRSOKAK

ENGLISH EDITION

22 INTERVIEW

- The first anniversary of the appointment as Archbishop at the head of the Catholic Church/ Mons. Arjan Dodaj: Only God can be the author of our walk!

25 IN FOKUS

- Kim reveals she would stay longer as US Ambassador to Tirana despite expiry of her mandate

26 TOP NEWS

- Berisha's warning to Rama: A man may be killed, but the cause never dies!



“Të rizbulojmë paqen, atë që nuk po arrijmë ta kemi në Ukrainë por të paktën ta vlerësojmë e ta thellojmë midis nesh këtu në Shqipëri”

Përvjetori i parë i emërimit Arqipeshkv në krye të Kishës Katolike/ Mons. Arjan Dodaj: Vetem Zoti mund të jetë autori i ecjes sonë!

Intervistë Ekskluzive për Argumentum.al me Arqipeshkvin e Arqidioqezes Tiranë-Durrës, Mons. Arjan DODAJ



Intervistoi: MARJANA DODA

Arqipeshkvi Metropolitan i Tiranë – Durrës, Imzot. Arjan Dodaj në një intervistë ekskluzive për Argumentum.al, flet për rrugëtimin e vitit të parë si Arqipeshkv në krye të Kishës Katolike që kur Papa Françesku e shpalli zyrtarisht më 30 Nëntor 2021.

“Ka qenë një udhëtim sa i gjatë por në të njëjtën kohë shumë i shkurtër, pothuajse kaloi viti pa kuptuar. Megjithatë duke ndalur pak “klepsidren”, për të mos lejuar që rëra të zbresë pa lënë gjurmë në ekzistencën time, shoh në të vërtetë që ky hark viti, ka qenë një viti i bekuar plot hire

që kanë lënë gjurmë në fytyrat e zemrat e shumë njerëzve që kam takuar”, shprehet Imzot Dodaj.

Megjithatë rrugëtimi i tij religjioz ka filluar shumë herët që me largimin e tij nga Shqipëria si emigrant drejt Italisë pas viteve 90-të.

“Vetëm Zoti mund të jetë autori i ecjes sonë. Unë kurrë se kam imagjinuar që do bëhesha prift, por ja që në takimin me një përvojë të gjallë të fesë kam takuar fenë në personin e Jezu Krishit”, thotë Imzot Dodaj

“Në etapat historike të ekzistencës tonë, janë disa data e disa momente që mendojmë që i zgjedhim ne, por në të vërtetë Zoti

i ka bërë ato të rëndësishme për ne. Përshebull, më 30 Nëntor të vitit 1997 kam hyrë në seminar kur kam filluar jetën time në formimin për meshtar në komunitet. Dhe më 30 Nëntor 2021 është publikuar emri im si Arqipeshkv. Pra ja gjëra që Zoti në njëfarë mënyre në historinë e secilit prej nesh i shënon që historia jonë të mos jetë thejsh një histori kalimtare njerëzore por të bëhet me të vërtetë një histori hyjnore për amshim”.

Duke renditur disa nga ngjarjet më të rëndësishme të këtij viti për të në krye të Kishës Katolike, Imzot Arjan Dodaj flet për festivalin e madh të Lutjes dhe Paqes me pjesmarrjen pa dallim

feje e ideje të qindra të rinjve e të rejave dhe jo vetëm. Nisur dhe nga thirrjet për paqe në Ukrainë, Imzot Dodaj thotë se: “Ukraina është vetëm një valvul shfryrje e një konteksti që siç thotë Papa Françesku të një lufte të tretë botërore që është e ndare në pjesë në mbarë globin”.

“Përvoja e paqes dhe përvoja e lutjes është një përvojë bekimi për çdo njeri të çdolloj feje qofte ai, dhe kjo përvojë atë ditë u perceptonte në mënyrë të gjallë falë edhe momentit të lutjes, momentit të bashkëndarjes edhe të njerit prej këtyre që vijnë nga përvoja e Medjugores ku në 1981 Zoja ka filluar ti deftojë Ivan Dragicevic. Kjo përvojë lutjeje për mua ka qenë nxitëse që në momentin e parë kur Papa Françesku duke parë ngurtësinë dhe shkretëtirën e përgjigjes së liderve botërore për paqen që në fillim në Ukrainë, atëherë ai bëri një apel ndaj gjithë Kishës, por jo vetëm Kishës, ndaj të gjithë njerëzve vullnetmirë që të mbledheshin me 25 Mars e të bënin këtë akt kushtimi ndaj virgjëres Mari për të kërkuar paqen”.



Një moment tjetër tejet i veçantë dhe i emocionues është Përkujtimi i 70-Vjetorit të Meshës së Pashkëve në Tepelenë të kremtuar nga 5

priftërinj katolikë në 1952, dhe njëkohësisht udhëheqjen e meshës së Shenjtë në ambientet e ish-burgut të Spaçit, në Mirditë.

“Ka qenë me të vërtetë një përvojë e një kremtimi në ferr ku sundon dhe fiton Drita, sundon dhe fiton Jeta”, thotë Arqipeshkvi Arjan Dodaj.

Sa i përket një fenomeni shqetësues që po bëhet prezent gjithnjë e më shumë vitet e fundit në Shqipëri siç është largimi i të rinjve Imzot Dodaj thotë:

“Fatkeqësisht brezat e rinj por jo vetëm të të rinjtë, por te shumë familje kërkesa apo pyetja e parë që njerëzit përpiqen ti japin përgjigje është fakti i një zhvendosje nga këtu. Fakti i një kërkimi te një stabiliteti gjetke, gjithmonë jashtë Shqipërisë. Kjo është shumë dramatike. Pse, sepse na bën të harrojmë vetëdijen se asnjë nuk e njih akoma vendin e vet dhe asnjë nuk e njih akoma mirë popullin e vet. Fenomeni i emigrimit është fenomen që i përket natyrës njerëzore,

ka ekzistuar që në kohët e lashta, dhe vetë libri i Shenjtë është i mbushur plot me to. Por përshembull në librin e shenjtë kemi dhe fenomenin e kthimit.

Eksodi...Mendoj se siç thashë mungon informacioni nga njëra anë, pra për të parë se çfarë po kërkojmë andej dhe për të ditur se çfarë do të gjejme realisht.

Dhe e dyta mungojnë sigurisht dhe politikat nxitëse te një rritje me të madhe të nivelit të jetesës”

Ndërsa lidhur me familjen, Imzot Dodaj thotë se Familja është një realitet që ne e kemi marrë si dhuratë nga Zoti.

“ Familja ekziston pavarësisht ideve tona dhe është ajo natyrale, që është e themeluar në Babain dhe Nënë, burrin dhe gruan, që janë pikërisht ata që janë të thirrur për të rithemeluar jeten, për ti dhënë vazhdimësinë gjinisë njerëzore. Kjo është shumë themelore sepse po humbëm këtë abc nuk mund të vijojmë dialogun për të ardhmen e shoqërisë, për të ardhmen e njerëzimit. Një aspekt tjetër shumë themelor është të kthehemi te fakti që një familje ka nevojë të ketë një mbështetje që të jetë familje, përndryshe ne rrezikojmë me të vërtetë të kemi familje që fatkeqësisht janë shumë të mjera, të sprovuara, të shtypura, të harruara.”

Sa i përket politikës dhe politikaneve, kreu i Kishës Katolike ka një mesazh për të gjithë politikëbërësit. Politika shqiptare duhet të zbulojë që nuk është një investim të futesh në politikë por është një shërbim siç thoshte Pali VI-të, që politika është mënyra më e larte e dashurisë.

“Politika shqiptare ka nevojë që të kuptojë që vlerat për të cilat është e thirrur që ti mbroje nuk niset nga interesi monetar por mbi të gjitha nga interesi më i madh, që është atij i kombit, i vendit. Interesi i kombit shkon mbi interesat individuale”, thotë Arqipeshkvi Metropolit i Tiranë-Durrës, Mons. Arjan Dodaj.

INTERVISTA E PLOTË

-Argumentum.al: I nderuar Imzot Dodaj, faliminderit për këtë intervistë e cila zhvillohet në kuadrin e përvjetorit tuaj të parë si Arqipeshkv që nga emërimi Juaj nga Papa Françesku më datë 30 nëntor, 2021. Si ka qenë për ju ky rrugëtim përgjatë këtij viti si Arqipeshkvi i ri Metropolitan i Tiranë-Durrës?

Imzot. Arjan Dodaj: Faliminderit juve, para së gjithash që gjetët kohën dhe mundësinë, por në të njëjtën kohë nxitjen për të zhvilluar këtë intervistë.

Ka qenë një udhëtim sa i gjatë por në të njëjtën kohë shumë i shkurtër, pothuajse kaloi viti pa kuptuar. Megjithatë duke u ndalur, duke reflektuar, duke ndalur pak “klepsidren”, për të mos lejuar që rëra të zbresë pa lënë gjurmë në ekzistencën time, të shoh në të vërtetë që ky hark viti, ka qenë një viti i bekuar plot hire që e shoh që kanë lënë gjurmë në fytyrat e zemrat e shumë njerëzve që kam takuar. Mendoj, shpresoj se kam perceptuar veçanërisht për mirë. Përpiqem që me ndihmën e të gjithëve të japi këto efekte në kishë dhe në popullin tonë.

-Në fakt le ta nisim këtë rrugëtim që nga largimi juaj nga Shqipëria, rikthimi në atdhe, emërimi si Ipeshkëv e deri më 22 janar të këtij viti ku Ju filluat misionin tuaj në krye të Kishës katolike si kryepeshkëv i ri. Si mund ta përshkruani ju këtë cikël të jetës suaj?

Ne shohim gjithmonë e më shumë në ecjen tonë, duke kthyer kokën mbrapa, duke parë

ekzistencën tonë, shohim në të vërtetë se vetëm Zoti mund të jetë autori i ecjes sonë. Ne kemi lirinë dhe vendosmërinë për të thënë po ose jo Zotit. Por në momentin që i themi Po, edhe nëse rrezohemi, edhe nëse ne ndalemi, edhe nëse ne njëfarë mënyre hasim shumë pengesa, Zoti është pranë nesh, na jep dorën, na tërheq, na udhëheq e na shoqëron në atë që ai ka menduar që në amshim për ne. Edhe në këto etapa duke menduar faktin e ikjes në Itali, unë kurrë se kam imagjinuar që do bëhesha prift, por ja që në takimin me një pervojë të gjallë të fesë kam takuar fenë në personin Jezu Krishtit.



Feja për ne është shumë praktike, konkrete siç dëfton edhe misteri i Krishtlindjes, ku fjala e Zotit bëhet mish, pra me praninë e Krishtit në gjrin e virgjeres Mari. Dhe e merr këtë prani në jetën secilit prej të krishterëve nëpërmjet Pagëzimit bëhet e prekshme e dukshme. Ne jemi më të vërtetë “kristoforo”, pra përcjellës edhe përmbajtës të Krishtit. Kjo është për mua e domosdoshme në vetëdijen time sepse e ndiej kudo që takoj një person, takoj një imazh, një ngjashmëri të Hyjit dhe kjo me vendos përballë faktit që po i shërbej Zotit.

Gjëja tjetër është fakti se dhe në etapat historike të ekzistencës tonë, janë disa data e disa momente që mendojmë që i zgjedhim ne, por në të vërtetë Zoti i ka bërë ato të rëndësishme për ne. Përshebull më 30 Nëntor të vitit 1997, kam hyrë në seminar kur kam filluar jetën time në formimin për meshtar në komunitet. Dhe më 30 Nëntor 2021 është publikuar emri im si Arqipeshkv. Pra janë gjëra që Zoti në njëfarë mënyre në historinë e secilit prej nesh i shënon që historia jonë të mos jetë thejst një histori kalimtare njerëzore por të bëhet me të vërtetë një histori hyjnore për amshim.

-Me emërimin tuaj si Arqipeshkvi i Metropolitan i Tiranë-Durrës është hapur një faqe e re në jetën e Kishës Katolike. Tashmë pothuajse një

vit në drejtimin e saj, cilat janë sfidat por dhe sadisfaksionet si Bari i kësaj kishë?

Për neve si katolikë, është gjithmonë e domosdoshme vetëdija që jemi të thirrur të jemi në ecje. Jezusi vetë na thërret e na thotë: “Kush do që të vije pas meje, të marri kryqin e vetë, të mohojë vetveten e të më ndjek”. Pra sfidën më të madhe çdo katolikë dhe une akoma më shumë e kam para së gjithash me veten time, që çdo ditë të ripërtërij vendosmërinë time për ti shërbyer kësaj kauze. Pra jo kauzës time, jo lavdisë time për tu zhveshur nga çdo formë narcisizmi që

shoqëron kur ndonjëherë kemi vende që janë të thirrur të jenë për shërbim por mund të bëhen pastaj role pushteti, e pra kjo është shumë themelore.

Pastaj llogjike e aspektit të misionit tim për mua para së gjithash është të ripërtërij premtimet pagëzimore, pra që katolikët shqiptarë të kuptojnë që janë të thirrur të jenë manifestimi i Krishtit duke jetuar premtimet pagëzimore. Pra duke u sjellë si Krishti në Besojmë. Besojmë në Jezu Krishtin, besojmë në Kishën, besojmë në Hyjin Atë, besojmë në Shpirtin e Shenjtë. Dhe këtë duke e sjelle me veprat e dashurisë. Pra është themelore të rithellojmë vetëdijen tonë e të qenurit bijtë e Hyjit. Në të njëjtën kohë të nxisim sa më shumë vëllezër e motra që po kërkojnë Krishtin që nëpërmjet Pagëzimit me të vërtetë hyjnë në familjen hyjnore.



-Përshtetësisht më kanë dhënë një ndjesi emocionuese fjalët që ju keni zgjedhur si moto ipeshkëvnore, “Qe Nëna jote!”.

Përtej simbolikës religjioze që ajo mbart, me ngjan si një “himn” që ju ia dedikoni nënave shqiptare ...

Ne e dimë shumë mirë se çdo familje është e bukur e ëmbël, e fortë përballë çdo sfide varfërie ose situatave të tjera të vështira që mund të hasë, është një Nëne me një zemër të madhe në këtë familje. Ne jemi pra, së pari të thirrur nëpërmjet zemrave të nënave. Të jetojmë atë që Papa Françesku na thotë “revolucionin e butësisë”. Nuk bëhet asgjë, as me forcë, dhunë apo të bërtitura, por me një zemër nënë ndryshojnë shumë gjëra. Mos të e harrojmë, të gjithë jemi bijtë nënash si i miri e si i keqi. Por po të rikthehemi në gjenezën e takimit tonë, ne familjen ku jemi formuar kuptojmë që Zoti dëshiron nëpërmjet zemrës së nënës të na riktheje fëmijë për tu rikthyer pikërisht në vlerat e bukura që kishim atëherë e që mund ti rikuperojmë akoma sot. Të mësojmë në shkollën e dashurisë së një nëne si Maria, e të mësojmë ta duam më shumë njëri-tjetrin.

Edhe kur nuk arrijmë ta duam më shumë njëri-tjetrin, të dëmtojmë se “Qe Ja Nëna Jote”, ajo të rikthen në atë që je thirrur në këtë jetë.

-Medjugorje në Tiranë! Një organizim i jashtëzakonshëm nga Arqidioqeza Metropolitane Tiranë-Durrës bëri bashkë mijëra besimtare pa dallim feje në Festivalin e “Lutjes dhe të Paqes”. Në fakt duket se sot kemi nevojë më shumë se kurrë për lutje për paqe ndërsa një luftë e paprecedent prej disa muajsh po zhvillohet në

Ukrainë. Pse kaq e vështirë rendi dhe paqja mes njerëzve Imzot?

Festivali i Medjugores në Tiranë, pikërisht festivali i Lutjes dhe Paqes ka qenë me të vërtetë një dhuratë e Zotit që ka lindur nga ato takime që Zoti krijon për ne njerëzit në mënyrë rastësore për atë në mënyrë “provanie” që njerëzit të kenë mundësinë të dëgjojnë zërin e Zotit. Jo vetëm pra neve të na dëgjojë Zoti, por ne të dëgjojmë zërin e Zotit. Kjo ka qenë përvoja e këtij festivali, ku sikundër e përmendët edhe ju, ka qenë me dyer të hapura për të gjithë.

Përvoja e paqes dhe përvoja e lutjes është një përvojë bekimi për çdo njeri të çdolloj feje qoftë ai, dhe kjo përvojë atë ditë u perceptonte në mënyrë të gjallë falë edhe momentit të lutjes, momentit të bashkëndarjes edhe të njerit prej këtyre që vijnë nga përvoja e Medjugores ku në 1981 Zoja ka filluar ti deftoje Ivan Dragicevic. Dhe kjo përvojë ka qenë për ne konfirmimi i një diçkaje themelore. Siç më thoshte dhe vetë Ivan: “Zoja Mari kurrë nuk e ka braktisur këtë popull”, dhe këtu e tregon praninë e saj në mënyrë të dukshme. Dhe për ne është e sintetizuar kjo prani e dukshme e Zojës nëpërmjet rikthimit në kult të kësaj statuje e cunguar por me një fytyrë të ëmbël e një veshtrim depërtues neve të gjithë e mbajmë si simbol të pranisë së saj midis nesh.

Kjo përvojë lutjeje për mua ka qenë nxitëse që në momentin e parë kur Papa Françesku duke parë ngurtësinë dhe shkretëtirën e përgjigjes së liderve botërore për paqen që në



fillim në Ukrainë, atëherë ai bëri një apel ndaj gjithë Kishës, por jo veem Kishës, ndaj të gjithë njerëzve vullnetmirë që të mblidheshin më 25 mars e të bënin këtë akt kushtimi ndaj virgjëres Mari për të kërkuar paqen. Ftesë që dhe ne ua kemi bërë gjithë organizmave, sepse në mbarë botën ka nxitur që të ftoheshin njerëzit vullnetmirë për paqen. Dhe përballë lutjeve që njerëzit i bëjnë njëri-tjetrit për të pasur paqen duke gjetur këtë derë të mbyllur, atëherë kemi bërë apel Zotit që të gjejmë një derë të hapur që pastaj të trokase në zemrat e njerëzve. Kjo përvojë vijon akoma dhe fatkeqësisht kjo shkretëtirë është dëftim se çfarë ndodh në zemrat e njerëzve. Une mendoj se Ukraina është vetëm një valvul shfryrje e një konteksti që siç thotë Papa Françesku të “një luftë të tretë botërore që është e ndarë në pjesë në mbarë globin”.

– Imzot Dodaj, do doja të prekja dy momente të veçanta që ju keni sjellë për të gjithë besimtarët dhe jo vetëm. Përkujtimi i 70-Vjetorit të Meshës së Pashkëve në Tepelenë të kremtuar nga 5 priftërinj katolikë në 1952, dhe njekohesisht udheheqjen e meshës së Shenjtë në ambientet e ish-burgut të Spaçit, në Mirditë. Cilat ishin ndjesitë që provuat ndërsa

shkelnit në ato dy vende dëshmitare të tmerreve pafund që kanë përjetuar qindra fëmijë, burra e gra gjatë kohës së diktaturës komuniste?

Të dyja eventet janë të lidhura për mua me njëri-tjetrin. Se pari përsa i përket 70-vjetorit të kësaj meshe në Tepelenë, isha i ftuar nga Mons.Pelagine në këtë takim për kumtesën e këtij përvjetori dhe duke dëgjuar aty veçanërisht një burrë të moshuar dhe një grua për tmerret e atij kampi, duke lexuar më pas më shumë por njëkohësisht duke menduar dhe vetë se sa herë unë kam qenë në vizitë në Aushvic, në Dachau duke parë këto kampe të përqendrimit, mu duk e qartë përvoja e një diktature që është përpjekur të bëjë ndaj fesë që i jepte një shpresë në mes të errësirës që ndizte një dritë, do të jepte një arsye rimëkëmbje.



Pikërisht kjo diktaturë ka bërë gjithçka për ta shkukur këtë arsye shprese. Dhe aty në zemrën time u nxita nga fakti që sot në shoqërinë aktuale në brezat e rinj në Shqipëri, pothujase jo për faj të tyre po mungon ndoshta

“Përballë lutjeve që njerëzit i bëjnë njëri-tjetrit për të pasur paqen duke gjetur këtë derë të mbyllur, atëherë kemi bërë apel Zotit që të gjejmë një derë të hapur që pastaj të trokase në zemrat e njerëzve. Kjo përvojë vijon akoma dhe fatkeqësisht kjo shkretëtirë është dëftim se çfarë ndodh në zemrat e njerëzve. Une mendoj se Ukraina është vetëm një valvul shfryrje e një konteksti që siç thotë Papa Françesku të “një luftë të tretë botërore që është e ndarë në pjesë në mbarë globin”.

një program ose një strategji kujtese, nuk kanë fare vetëdije se çfarë realisht përmban e kaluara e vonë e popullit tonë, që është dhe arsyeja pse ne ndodhemi në këtë situatë. Pra nëse nuk kthehemi për të vënë re çfarë ka ndodhur, nëse nuk e rifreskojmë kujtesën tonë, ne do të rrezikojmë të bimë sërish të gabimet e së kaluarës. Për këtë arsye, duke qenë se jam dhe Presidenti i Komisionit për Formimin e Meshtarve, mendova që të paktën neve si kishë katolike të rizbulojmë këtë përvojë dhe vura re që as gjithë meshtarët bashkë nuk kishin bërë një takim sëbashku



në Spaç. I nxitur nga kjo dëshirë që të paktën të bënim sëbashku këtë përvojë në ato burgje ku shumë meshtarë, paraardhës tanë kanë dhuruar, sakrifikuar, ngujuar ekzistencën e tyre.

Dhe në bashkëpunim me Mons. Gjergj Meten kemi mundur të organizojmë këtë event në takim me gjithë meshtarët. Ka qenë me të vërtetë një përvojë e një krentimi në ferr ku sundon dhe fiton Drita, sundon dhe fiton Jeta. Por nëse nuk marrim vetëdije që ferri ekziston do të thotë që ne nuk po jetojmë. Sepse e bëjmë normale ferrin që kemi jashtë. Ndaj disa situata janë shumë themelore për të rizbuluar vlerën që ka jeta, që ka liria që ka dashuria, dinjiteti i njeriut etj.

-Përkundrejt vuajtjeve që populli shqiptar ka përjetuar përgjatë komunizmit, ende sot jemi përballë fenomeneve vertet shqetësuese siç është largimi i të rinjve. Kujtoj se vetë Ju e Ipushkinjtë e Shqipërisë, pak muaj më parë denoncuan njëzëri fenomenin e rendë të shpopullimit. Duket se ka humbur shpresa në Shqipëri? Pse po ikin sot shqiptarët?

E vertet, jo duket, por është e preکشme që fatkeqësisht brezat e rinj por jo vetëm të të rinjtë por te shumë familje kerkesa e parë që njerëzit përpiqen ti japin përgjigje është fakti i një

zhvendosje nga këtu. Fakti i një kërkimi të një stabiliteti gjetke, gjithmonë jashtë Shqipërisë. Kjo është shumë dramatike. Pse, sepse na bën të harrojmë vetëdijen se asnjë nuk e njih akoma vendin e vet dhe asnjë nuk e njih akoma mirë popullin e vet. Më e mira dhe për ne, nuk do të bëhet kurë jashtë, më e mira do të behet midis edhe sfidave që ka nevojë koha jonë të rimëkëmbjes së asaj që është vlera që ti je këtu. Nëse ne nuk jemi të vetëdijshëm që vlera që ti je këtu nuk do të jete kurrë tjetërkund, mund të jetë momentale por sdo të jetë kurrë shkëmbyese për ty të një ngrohësie të një dashurie të një statusi më familjar që këtu sidoqofte po braktis. Unë mendoj që

Familja është një realitet që ne e kemi marrë si dhuratë nga Zoti. Nuk jemi ne që mund ta transformojmë apo derformojmë një realitet duke i dhënë emrin familje. Familja ekziston pavarësisht ideve tona dhe është ajo natyrale, që është e themeluar në Babain dhe Nënë, Burrin dhe Gruan, që janë pikërisht ata që janë të thirrur për të rithemeluar jetën, për të dhënë vazhdimësi gjinisë njerëzore.



ka dhe shumë pak informacion. Pse, sepse shumë që shkojnë, falimentojnë, nuk kanë kurajon të kthehen e të shpjegojnë se çfarë ka ndodhur, dhe kjo është shumë themelore. Fenomeni i emigrimit është fenomen që i përket natyrës njerëzore, ka ekzistuar që në kohet e lashta, dhe vetë libri i Shenjtë është i mbushur plot me to. Por përshembull në librin e shenjtë kemi dhe fenomenin e kthimit. Ekso-di në token e premtuar. Mendoj se siç thashë mungon informacioni nga njëra anë, pra për të parë se çfarë po kërkujmë anej dhe për të ditur se çfarë do të gjejmë realisht. Dhe e dyta mungojnë sigurisht dhe politikat nxitëse të një rritje me të madhe të nivelit të jetesës. Sepse është i vërtetë fakti që nëse ne jemi të varfër, nuk do të thotë që fëmijët tanë në mënyrë të barabartë kanë të drejtë të zgjedhin të njëjtën shkollë pavarësisht mundësive ekonomike. Kjo nuk do të thotë që neve kemi te njëjtat kushte të asistencës shëndetësore pavarësisht mundësive ekonomike që kemi.

Duhet të ndërthuret ndryshe dhe shoqëria jonë këtu, përndryshe po braktisim diçka që ka më shumë vlerë por që nuk ia kemi dhënë shansin për të zbuluar thesarin që ka ky vend.

-Një tjetër sfidë me të cilën po parballet shoqëria jonë, (besoj jo vetëm ajo shqiptare), është familja. Familja shqiptare është në rrezik. Çfarë mund të bëjë Kisha katolike në konsolidimin e kësaj hallke ekzistenciale të shoqërisë sonë?

Me hirin e Zotit ne kemi arritur deri në këtë kohë me një familje

të fortë me vlerat e përkatësisë ndaj familjes në identitetin e saj. Babi, Nëna, fëmijët, rrethi i ngushtë, rrethi i kushërinjve sikur të ishin vëllai, motra. Tani dhe shpërngulja, emigrimi por jo vetëm, fakti i të shkuarit larg apo tjetërkund por dhe fakti i thithjes së disa nocioneve ndryshe të konceptit të familjes na bën ndonjëherë të paragjykojmë atë që është koncepti i real i familjes natyrore. Familja është një realitet që ne e kemi marrë si dhuratë nga Zoti. Nuk jemi ne që mund ta transformojmë apo derformojmë një realitet duke i dhënë emrin familje. Familja ekziston pavarësisht ideve tona dhe është ajo natyrore, që është e themeluar në Babain dhe Nënë, Burrin dhe Gruan, që janë pikërisht ata që janë të thirrur për të rithemeluar jetën, për ti dhënë vazhdimësi gjinisë njerëzore. Kjo është shumë themelore sepse po e humbi këtë ABC nuk mund të vijojmë dialogun për te ardhmen e shoqërisë, për të ardhmen e njerëzimit.



Në aspektin tjetër shumë themelore është të kthehemi te fakti që një familje ka nevojë të ketë një mbështetje që të jetë familje, përndryshe ne rrezikojmë të kemi familje që fatkeqësisht janë shumë të mjera, të sprovuara, të shtypura, të harruara.

Mrekullia e Krishtlindjes është kjo, që me kalimin e shekujve është festa e të gjithëve. Kështu që me të vertetë mesazhi për të gjithë është që po na vjen një fëmijë. E kur vjen një fëmijë pavarësisht kushteve që ndodhet ajo familje ose lagjia ku jeton, ajo familje dhe ajo lagje do të jetë më e pasur dhe më e paqtë.

Si mund të quajmë familje, ku nuk mund të ketë një çati mbi kokë, ndoshta nuk do ta ketë me luksin që ka një i pasur por sigurisht ai që ka marrë më shumë ka detyrimin moral dhe social që një pjesë e gjithë atyre pasurive të sprocionuara ti përkasin dhe ketyre familjeve më të varfëra. Dhe të pasurit duhet ta dinë se janë thjeshtë administra-

tor të të mirave të tyre, jo pronar pasi atë pasuri e kanë bërë në një tokë që u përket të gjithëve.

-Po politika shqiptare? Çfarë mund të bëjë ajo më shumë. A keni ju një mesazh për politikanët shqiptarë?

Politika shqiptare, unë mendoj mbi të gjitha që duhet të bëjë politikë, që është shumë themelore. Politika shqiptare duhet në njëfarë mënyre ta rielaborojë pak gjuhën me të

cilën trajton realitetin e tyre të brendshëm. Politika shqiptare ka shumë nevojë që të zbulojë që është në shërbim të “polis” dhe jo të “egos”. Politika shqiptare ka nevojë mbi të gjitha të kuptojë që është politikë dhe jo biznes. Politika shqiptare ka nevojë që të kuptojë që vlerat për të cilat është e thirrur që ti mbrojë nuk niset nga interesi monetar por mbi të gjitha nga interesi më i madh, që është atij i kombit, i vendit. Interesi i kombit shkon mbi interes individual. Politika shqiptare duhet të zbulojë që nuk është një investim të futesh në politikë por është një shërbim, siç thoshte Pali VI-të që politika është mënyra më lartë e dashurisë.

-Imzot Dodaj, Kisha Katolike po kremton Kohën e Ardhjes që shënon dhe lajmërimin e Lindjes së Krishtit. Cili është mesazhi juaj për besimtarët katolikë por dhe për të gjithë popullin Shqiptarë në prag të Krishtlindjes dhe ndërrimit të motmoteve?

Mrekullia e Krishtlindjes është kjo, që me kalimin e shekujve është festa e të gjithëve. Kështu që me të vertetë mesazhi për të gjithë është që po na vjen një fëmijë. E kur vjen një fëmijë pavarësisht kushteve që ndodhet ajo familje ose lagjia ku jeton, ajo familje dhe ajo lagje do të jetë më e pasur dhe më e paqtë. Kështu që urimi im, është pasurojmë këtë Krishtlindje aqoma më shumë veçanërisht në njerëzi.

Të rizbulojmë paqen, që ndoshta nuk po arrijmë ta kemi në Ukrainë por të pakten të rizbuloj, ta vlerësojmë e ta thellojmë midis nesh këtu në Shqipëri.

Dialogu në “koma artificiale”! Katari futbollistik, katran demokratik! Klima midis krizës dhe katastrofës! Ballkani i Hapur” non – grata” dhe në Bruksel!

REALPOLITIK “FLASH” NO. 58

17 – 30 NENTOR 2022

EKSKLUZIVISHT PER ARGUMENTUM

Shkurt dhe Shqip mbi 4 ngjarjet kryesore diplomatike me vetëm 1000 fjalë nga analisti i njohur diplomatik

DR. JORGJI KOTE *MJESHTËR I MADH*

1. Dialogu në “koma artificiale”! Po, pavarësisht nga eufemizmat diplomatikë, dialogu Prishtinë – Beograd vazhdon të jetë në “koma artificiale”! Mirëpo, tani, 11 vjet as fillimit të tij dhe rezultateve minimaliste nuk mban më ujë pilafi” Ndaj SHBA-ja dhe BE-ja i kanë intensifikuar demarshet diplomatike në rajon dhe midis dy palëve. Është shtuar numri i ndërmjetësuesve, tani ka BE-ja, SHBA-të Britania e Madhe, Gjermania, dhe Franca. Në vend të diplomacisë reale klasike po shihet më shumë “diplomacia e krizës dhe e “ec e jakeve”, ku dhe ndërmjetësuesit janë në rolin e “zjarrfikësve diplomatikë” duke vrapuar sa andej këndeje për të shuar zjarret në rajon; dhe këtu, siç tregoi takimi i 21 Nëntorit Vuçiç – Kurti në Bruksel “ka ngecur sharra në gozhdë”.

Pas 8 orë negociatash në praninë e Borrell dhe Lajçak demarshet për uljen e tensionit me rastin e konvertimit të targave të makinave serbe në Kosovë dështuan. Madje, Vuçiç dhe Kurti nuk e panë njeri tjetrin në sy, dhe as shtrënguan duart. U deshën dy ditë të tjera negociatash të



vështira për të arritur dakordësimin më 23 Prill. Kemi shkruar vazhdimisht se dialogu Prishtinë – Beograd është në qorr-sokak dhe se tani për tani nuk bëhet më fjalë për arritjen e një marrëveshjeje përfundimtare, por thjesht për të shuar flakët e krizave të njëpasnjëshme. E kuptueshme kjo përderisa BE dhe SHBA vazhdojnë ta mbajnë Serbinë “me hatër” duke i trajtuar Beogradin dhe Prishtinën “njerin si të nënës dhe tjetrin si



të njerkës”! Ndaj, ka ardhur koha që kjo praktikë të marrë fund. Gjithsesi, le të shpresojmë, edhe

pse “siç duken bathët”, vështirë se mund të bëhet gjë, të paktën në një afat të parashikueshëm kohor.

2. Katari futbollistik katran demokratik! Padyshim që çelja e Kampionatit Botëror të Futbollit në Katarin e shumë diskutuar ishte ngjarja më e madhe e këtyre dy javëve për të gjithë. Futbolli është magjia që të rrëmben pa e kuptuar. Ai bashkon të gjithë dhe të gjitha, pa asnjë dallim në festë dhe gëzime. Mirëpo, ja që ky Katar është kthyer në një “katran me bojë” përse i përket respektimit të vlerave demokratike, të drejtave universale të njeriut, tolerancës, pakicave, të grave, orientimeve të ndryshme gjinore, etj.

“Tersi” filloi qysh me trajtimin çnjerëzor të puntorëve që ndërton stadiumet dhe impiantet e tjera gjigande, ku raportohet se kanë vdekur dhe rreth 500 puntorë; ai

vijon tashmë me kufizime, ndalime dhe dënime ligjore në rastet e ushtrimit të të drejtave njerëzore. Debatet lidhur me simbolin “Një dashuri” që u anulua dhe të tjera dukuri negative natyrisht që kanë hedhur hije të mëdha dyshimi në vlerat dhe imazhin e këtij Botërori. Mirëpo, zhurma e madhe për përfaqësimin dhe mbrojtjen e këtyre vlerave themelore njerëzore Perëndimore, duke filluar nga SHBA-të, Gjermania, Franca dhe Britania e Madhe tingëllon hipokrizi dhe demagogji.

Sepse fakti që Katari nuk është demokraci liberale dihej nga të gjithë. Mirëpo, mesa duket, interesat ekonomike, paraja dhe fitimi i spostojnë vlerat dhe parimet demokratike. Ndryshe, siç theksohet në median e huaj, nëse këto vende ishin të interesuar për mbrojtjen dhe përfaqësimin e vlerave më të mira demokratike, fare mirë të paktën mund të kishin këmbëngulur për simbolin “Një dashuri” ose dhe të ishin tërhequr nga kjo veprimtari. Rol negativ këtu luajtën dhe personalitete të artit, muzikës dhe sportit botëror me në krye FIFA dhe Presidentin e saj Infantino. Për fat të keq, veç zbehjes së interesit dhe vlerave sportive, Katari do të mbetet në histori si një shembull i qartë kur paraja, fitimi komercial “blejnë” gjithçka, ato nuk blejnë vetëm gazin dhe energjinë, siç bëri Gjermania me Katarin keto ditë; por ato blejnë dhe parimet & vlerat demokratike, duke i nxjerë ato “jashtë loje”. Gjithçka tjetër janë fjalë boshe dhe “furtunë në një gotë çaji”.

3. Klima midis krizës dhe katastrofës mbeti dhe pas

përfundimit të Konferencës Botërore të Klimës COP 27 në Sharm El Sheik në Egjipt. “Shpëtimtarët” siç i cilësuan në rubrikën tonë të mëparshme 30.000 pjesëmarrësit e saj nuk e justifikuan besimin e dhënë. Gjithçka u reduktua te Marrëveshja mbi krijimin e fondit fi-



nanciar për mbulimin e kostove dhe dëmeve nga fatkeqësitë natyrore; por dhe kjo arritje jo e vogël, pa afat dhe hollësi të tjera lidhur me shumën dhe shpërndarjen e këtyre fondeve. Sa për masat e tjera për të mos lejuar ngritjen e temperaturave mbi 1,5 gradë dhe reduktimin e lëshimit të gazrave karbonikë, veç fjalëve dhe zotimeve asgjë në shportë. Ndaj mendimi i përgjithshëm mbi rezultatet e COP27 ishte “shumë vonë dhe shumë pak”. Sërish klima dhe bota ndodhen midis krizës dhe katastrofës, pa shumë shpresa te politika.

Një goditje kjo për lëvizjet politike të Gjellëra që kishin ngjallur shumë pritshmëri, falë angazhimit të tyre të madh. Padyshim më e shquara është Ministrja e Jashtme gjermane, Zonja Baerbock, lidere e Partisë së Gjellër që u kthye duarbosh dhe e zhgënjyer nga Egjipti. Për pasojë, tani vihet në dyshim realizimi i objektivave të Konferencës së Parisit 2015. Ndaj dhe COP 27 rezultoi “shumë zhurmë

për pak gjë”

4. Ballkani i Hapur “non grata” në Bruksel! Kështu mund të thuhet pa hezitim pas miratimit me shumicë dërmuese votash në Parlamentin European në Bruksel më 23 Nëntor mbi Procesin e Zgjerimit të BE-së në Ballkanin Perëndimor. Aty u shpreh hapur kundërshtimi ndaj Ballkanit të Hapur, si nismë jo gjithëpërfshirëse që shpërfill vlerat dhe interesat e BE-së. Dajak të fortë në këtë Rezolutë dhe për nismëtarin e tij, Beogradin zyrtar, duke ia venë “të dyja këmbët në një këpucë”. Plus, kërkesës së fortë, që përparimi i Serbisë drejt BE-së të matet dhe shqyrtohet në vartësi të qëndrimeve të saj ndaj Rusisë, linjëzimit me politikën e BE-së dhe përparimit në dialogun me Kosovën. Kësisoj, pas Berlinit dhe Parisit më 3 Nëntor në Samitin e Procesit të Berlinit në Berlin, “Balkani i Hapur” u shpall “non – grata dhe në Bruksel, si kryeqyteti” i BE-së së Bashkuar.



Lajm jo i mirë për mazhorancën tonë, e cila në fakt kishte paralajmëruar dhe priste shpalljen “non – grata” të ish Presidentit Berisha. Mirëpo Tirana nuk do të dëgjojë dhe vazhdon si “kokëmushkë” në të sajën. Të tjerat, përfshi dhe ceremonitë e përbashkëta tingëlluese mbeten në kuadrin festiv, folklorik dhe llafeve boshe.

“Korrupsioni Gërryen Potencialin e Shqipërisë”



Shtetet e Bashkuara vazhdojnë të intensifikojnë përpjekjet tona për t’u përballur me korrupsionin dhe për t’iu kërkuar llogari aktorëve të korrumpuar. Pse? Sepse ne duam ta shohim Shqipërinë – mike dhe aleate e jona në NATO – të rritet më e fortë dhe më e pasur. Korrupsioni përbën një çënueshmëri të sigurisë kombëtare, kufizon dhe shtrembëron investimet, si dhe minon demokracinë.”

Lexoni të plotë editorialin “Korrupsioni Gërryen Potencialin e Shqipërisë”,

Nga Ambasadorja e Shteteve të Bashkuara Yuri Kim

Teksa shënuam Ditën Ndërkombëtare Anti-Korrupsion dje, është me rëndësi që të rigjallërojmë përpjekjet tona për t’i dhënë fund murtajës së korrupsionit. Korrupsioni iu vjedh qytetarëve dhe brezave të ardhshëm pasurinë dhe shpresën. Ai than rritjen ekonomike, pengon zhvillimin, minon demokracinë, si dhe iu hap dyert kriminelëve, trafikantëve dhe terroristëve.

Prandaj Presidenti Biden, për herë të parë, e përcaktoi anti-korrupsionin si interes thelbësor të sigurisë kombëtare dhe bëri publike një Strategji ambicioze të Shteteve të Bashkuara për t’iu Kundërvënë Korrup-



Ne financojmë reforma në drejtësi, përfshi me BE-në dhe partnerë të tjerë. Mbështesim median investigative dhe organizatat e shoqërisë civile që luftojnë korrupsionin. Përdorim shpalljet nongrata dhe sanksionet ndaj aktorëve të korruptuar dhe do të vazhdojmë ta bëjmë këtë. Për shembull, Presidenti Biden nënshkroi në qershor 2021 një Urdhër Ekzekutiv të ri, i cili përqendrohet te krijimi i kostove për ata që përfshihen në veprimtari që minojnë institucionet demokratike dhe destabilizojnë Ballkanin Perëndimor, përfshi në Shqipëri.

sionit. Për ta vënë në zbatim strategjinë, Shtetet e Bashkuara punojnë anëmbanë globit për të ndihmuar vendet që të parandalojnë ryshfetin, të mbështesin hetimin dhe ndjekjen penale të korrupsionit, promovuar transparencën, si dhe fuqizuar shoqërinë civile dhe median e pavarur për të zbuluar korrupsionin.

Këtë javë, qeveria e Shteteve të Bashkuara dhe Transparency International organizuan Konferencën e 20 Ndërkombëtare Anti-Korrupsion, të përqendruar te mbrojtja e vlerave demokratike nga korrupsioni. E vlerësojmë pjesëmarrjen e zyrtarëve të qeverisë, gazetarëve dhe përfaqësuesve të OJQ-ve në të, përfshi nga Shqipëria.

Shtetet e Bashkuara e mbështesin luftën kundër korrupsionit me veprime të qarta. Ne financojmë reforma në drejtësi, përfshi me BE-në dhe partnerë të tjerë. Mbështesim median investigative dhe organizatat e shoqërisë civile që luftojnë korrupsionin. Përdorim shpalljet nongrata dhe sanksionet ndaj

aktorëve të korruptuar dhe do të vazhdojmë ta bëjmë këtë. Për shembull, Presidenti Biden nënshkroi në qershor 2021 një Urdhër Ekzekutiv të ri, i cili përqendrohet te krijimi i kostove për ata që përfshihen në veprimtari që minojnë institucionet demokratike dhe destabilizojnë Ballkanin Perëndimor, përfshi në Shqipëri. Ky Urdhër Ekzekutiv është përdorur tashmë për të sanksionuar aktorë të korruptuar.

Shtetet e Bashkuara vazhdojnë të intensifikojnë përpjekjet tona për t'u përballur me korrupsionin dhe për t'iu kërkuar llogari aktorëve të korruptuar. Pse? Sepse ne duam ta shohim Shqipërinë – mike dhe aleate e jona në NATO – të rritet më e fortë dhe më e pasur. Korrupsioni përbën një çënueshmëri të sigurisë kombëtare, kufizon dhe shtrembëron investimet, si dhe minon demokracinë.

I nxisim institucionet e drejtësisë të Shqipërisë që të bashkohen me ne për ta ngritur anti-korrupsionin si çështje qendrore – për të bërë të qartë

se të gjithë janë të barabartë përpara ligjit, që askush nuk është mbi ligjin, që ditët e pandëshkueshmërisë po i afrohen fundit, që populli Shqiptar mund të mbështetet tek institucionet shqiptare për të dhënë drejtësi, dhe që cilido ka një mundësi të drejtë dhe të barabartë për sukses në Shqipëri.

Institucionet shqiptare po bëjnë përparim kundër korrupsionit por ka shumë më tepër për të bërë. Lufta kundër korrupsionit është një proces i gjatë dhe i vështirë por suksesi është i mundur. Asnjë vend nuk ka imunitet. Secili vend, përfshi Shtetet e Bashkuara, e lufton korrupsionin çdo ditë. Sfida e Shqipërisë nuk është aspak unike – as nuk është e pakapërcyeshme.

Gjatë vitit të fundit, institucionet shqiptare kanë filluar të ndjekin penalisht çështje që më parë as nuk do ishin prekur. Uniteti ynë si aleatë në NATO ka arritur nivele të reja. Shqipëria ulet me Shtetet e Bashkuara në Këshillin e Sigurimit të OKB-së. Këtë verë, Shqipëria hapi bisedimet për anëtarësim me BE-në, një arritje e jashtëzakonshme që duhet ta bëjë krenar çdo shqiptar.

Gjatë këtij 100-vjetori të vendosjes së marrëdhënieve diplomatike SHBA-Shqipëri, përkushtimi ynë ndaj popullit Shqiptar është më i fortë se kurrë. Rruga përpara – drejt anëtarësimit në BE, drejt drejtësisë – mund të jetë e vështirë, por Shtetet e Bashkuara mbeten të vendosura për të qenë në krahun tuaj çdo hap, në mënyrë që të ecim përpara së bashku. Gjithnjë përpara, gjithnjë bashkë.

Bosnje-Hercegovinë: Vend kandidat i BE falë gjeopolitikës

Bosnje-Hercegovina pret prej vitesh që të marrë statusin e vendit kandidat në BE. Tani BE për arsye gjeopolitike dha dritën e gjelbër. Cili është qëndrimi i politikanëve gjermanë?

Ka një kohë të gjatë që në politikën europiane, Bosnje-Hercegovina nuk luan më ndonjë rol. Tmerri i luftës së Bosnjes dhe gjenocidi në Srebrenicë janë harruar në masë të madhe dhe zbehur. Ky vend ndodhet prej kohësh në një paralizë politike, kartelet politike etno-nacionale të tre etnive, boshnjake, serbe dhe kroate pengojnë gati të gjitha reformat, njerëzit e braktisin vendin me shumicë. Në këto kushte as nuk mendohej më për integrimin europian sipas premtimit të para dy dekadave.

Por tani B-H është vend kandidat i BE. Në samitin e Brukselit, krerët e shteteve dhe qeverive europiane vendosën për këtë, gjashtë vjet pas ky vend aplikoi për anëtarësimin në BE, por nuk zbatoi asnjë nga reformat e kërkuara. Megjithatë pa asnjë dallim politikanët gjermanë e vlerësojnë pozitivisht këtë vendim, “si një sinjal shumë pozitiv për njerëzit në Bosnje-Hercegovinë” dhe një hap “që duhej të bëhej prej kohësh”. DW iu drejtua me pyetje ndër të tjera Boris Mijatovic (Të Gjëlbrit), Adis Ahmetovic dhe Jasmina Hostert (SPD) si edhe Thomas Hackerit (FDP) – katër politikanë që angazhohen për këtë rajon.

Arsye gjeopolitike

Asnjë nga politikanët nuk është i mendimit se dhënia e statusit kandidat është rezultat i progresit të zhvillimit institucional dhe demokratik të këtij vendi. Si arsye shikohet dimensionin gjeopolitik dhe shqetësimi për stabilitetin dhe sigurinë në



Europë. “Lufta agresore kundër së drejtës ndërkombëtare që nisi Rusia në Ukrainë ka sjellë dinamika të reja në politikën e fqinjësisë dhe zgjerimit në BE, të cilat pa këtë luftë nuk do të kishin këtë ritëm”, thotë Thomas Hacker, raportues i FDP-së për vendet e Ballkanit. “Tek kjo dinamikë bën pjesë pa dyshim edhe statusi i vendit kandidat për Bosnje-Hercegovinë.”

Edhe politiani i gjelbër, Boris Mijatovic është i mendimit se “kemi të bëjmë me një situatë gjeopolitike serioze, që u krijua dhe ashpërsua pas sulmit të Federatës Rusë ndaj një fqinji sovran.” Nëse BE nuk e bën realitet premtimin e saj, atëherë boshllëku do të mbushet nga vende të tjera si “Rusia, Kina apo të tjerë”, tha Mijatovic për DW. Deputeti socialdemokrat i Bundestagut, Adis Ahmetovic thotë se Ballkani Perëndimor duhet të “konsiderohet një rajon me rëndësi gjeopolitike dhe integrimi në BE duhet të çohet përpara.” Ahmetovic paralajmëron, se Ballkani nuk duhet të bëhet një portë e hapur për konfliktin tjetër në Europë.

Motivim për politikën e brendshme

Në të njëjtën kohë dhënia e statusit kandidat mund të kthehet në një impuls të madh për të zhvilluar më

tej demokracinë dhe shtetin ligjor në vend, theksojnë politikanët gjermanë. “Lidershipi politik i vendit duhet ta përdorë këtë vendim tani për të zbatuar reformat e nevojshme”, thekson politiani liberal, Thomas Hacker. “Statusi i vendit kandidat duhet të bëhet motivim për përpjekje edhe më të mëdha.”

Këtë e shpreson edhe Përfaqësuesi i Lartë për Bosnje-Hercegovinë, Christian Schmidt. Për DW ai tha se “ky është një shans unik për Bosnje-Hercegovinë. Statusi kandidat është një hap vendimtar për afrimin me BE dhe një të ardhme si vend anëtar i BE.” Por Schmidt paralajmëron, se ky vend duhet të jetësojë premtimin për t’u kthyer në një vend multietnik prosperues dhe të sigurtë për të gjithë shtetasit e vet. Politiani gjerman i CSU, Schmidt premtonte një angazhim më të madh të BE. Edhe deputetja e Bundestagut, socialdemokratja Jasmina Hostert është e mendimit që BE duhet të angazhohet më shumë në Bosnje-Hercegovinë. “Përpjekjet për reforma merren në konsideratë nga BE dhe ajo e mbështet Bosnje-Hercegovinë në tejkalimin e krizave që kemi në Europë.” Por tani është koha që fjalët të bëhen vepra. “Pas 20 vitesh perspektivë është koha për më shumë se hapja e një horizonti.” /DW

Zgjidhet kreu i ri i SPAK/ Ambasadorja Amerikane ndjek procesin nga afër

E gjithë vemendja mediatike, politike por dhe ndërkombetare në këtë 16 dhjetor është te gara për kreu e ri të Prokurorisë së Posaçme.

Pikerisht këtë të premte, Prokuroria e Posaçme do të bëhet me një kryetar të ri. Këshilli i Lartë i Prokurorisë do të votojë për të zgjedhur pasuesin e Arben Krajës për një mandat trevjeçar, mes tre emrave, Adnan Xholi, Altin Dumani dhe Edvin Kondili.

Para votimit, kreu në ikje i SPAK, Kraja, postoi një foto në llogarinë e tij në Twitter me të tre kandidatët. “Suksese kandidatëve për Drejtues! SPAK do të vazhdojë të përmbushë detyrimet ligjore me efektivitet edhe më të lartë”, shkroi Kraja.

Në fjalën e tij në nisje të seancës, kryetari i KLP-së, Alfred Balla tha se tre vite më parë ky këshill zgjodhi kryetarin e parë të SPAK, mes 8 anëtarëve themelues të kësaj strukture.

“Sot jemi përsëri të kryejmë detyrën tonë kushtetuese për të zgjedhur një drejtues të ri me mandat 3-vjeçar. Mandati i kreut të SPAK, Arben Kraja mbaron më 18 dhjetor 2022 dhe e falënderoj për drejtimin dinjitoz”, u shpreh ai.

Duke iu drejtuar tre kandidatëve për kreun e SPAK, Adnan Xholi, Altin Dumani dhe Edvin Kondili, Balla tha se “do

Sali Berisha: SPAK, një tragjikomedi



të zgjedhim liderin që të çojë përpara detyrat e nisura dhe do të plotësojë pritshmëritë e shqiptarëve”.

Balla falenderoi prokurorët që janë bërë pjesë e kësaj gare duke shtuar se “është privilegj që kemi tre kandidatë si ju”.

“Vendim marrja jonë për përzgjedhjen e njërit prej jush është e vështirë, pasi këshilli ka si sfidë që të zgjedhë liderin më të spikatur, menaxherin më të zot dhe prokurorin që do të dijë të çojë përpara detyra e nisura për të plotësuar më së miri pritshmëritë e shqiptarëve, por dhe detyrimet për arritjen e ëndrrës tonë kombëtare për të qenë pjesë integrale e Evropës së Bashkuar. Fitofte më i miri ndërmjet jush!”, përfundoi kreu i KLP-së.

Për zgjedhjen e kreut të ri të in-

stitucionit të akuzës, të ngritur pas reformës në drejtësi për të hetuar korrupsionin e nivelit të lartë dhe krimin e organizuar, ka komentuar vazhdimisht ambasadorja amerikane në Tiranë, Yuri Kim. Në daljen e fundit publike, dy ditë para votimit, Kim përsëriti thirrjen që procesi të mos ndikohet nga ata që kanë interes për të manipulojnë hetimet.

“Jemi takuar me çdo anëtar të Këshillit të Lartë të Prokurorisë (KLP) për të nënvizuar rëndësinë e zgjedhjes së një kreu të ri të SPAK, i cili do të intensifikojë luftën kundër korrupsionit pa frikë apo favore. Procesi i përzgjedhjes nuk duhet të ndikohet nga ata që kanë interes të kufizojnë ose manipulojnë hetimet. Ky është thelbi i reformës në drejtësi: drejtësia duhet të jetë e verbër

ndaj pushtetit, prokurorët e gjyqtarët duhet të jenë të gjithë të barabartë përpara ligjit, institucionet duhet të jenë të pavarura”, deklaroi Kim.

Perkundrajt perplasjeve në distancë me Kryeministrin Rama ku ky i fundit theksoi se kreu i SPAK nuk zgjidhet jo e jo nga Ambasada e SHBA-se, duket se SHBA nuk heq dorë nga mbikqyrja e këtij procesi.

Ambasadorja amerikane, Yuri Kim, është parë në godinën e Polit të Drejtësisë, ku po zhvillohen intervistat me 3 kandidatët që kërkojnë të marrin drejtimin e SPAK. Dy ditë para zgjedhjes, Kim lëshoi një tjetër mesazh duke theksuar se procesi i përzgjedhjes nuk duhet të ndikohet nga ata që kanë interes për të ndikuar në hetime.

Vete Ambasadorja e SHBA-sa, Yuri Kim ka treguar pse ka zgjedhur që të ndjekë nga afër procesin për zgjedhjen e kreut të ri të SPAK.

“E shoh që ka shumë teori konspirative që dua të shpjegoj veten, dua të shpjegoj pse erdha. Ky është një moment i rëndësishëm për reformën dhe SPAK, pse erdha për të thënë që ky është një moment i rëndësishëm, erdha sepse ajo që është e rëndësishme në këtë tranzicion është integriteti i procesit, nuk jam këtu se për këtë duhet të votojnë ose jo, nuk ka asnjë mesazh të fshehur, SHBA është e drejtpërdrejtë me shqiptarët dhe ju e dini këtë, dhe ju e dini që unë vetë nuk jam një person që i bën gjërat e buta, unë them çfarë nënkuptoj dhe nënkuptoj atë që them dhe përfaqësoj politikën e SHBA. Mbetet prioriteti i SHBA



“Vijmë te tragjikomedia e paimagjinueshme që po ndodh me atë që duhej të ishte institucioni i shpresës së shqiptarëve, me SPAK-un. Kurrë në histori, as në romanet e Markezit, nuk mund të gjesh një betejë të turpshme midis një kryeministri dhe një ambasadori që me ligj nuk kanë asnjë lidhje me emërimin e kreut të SPAK-ut. Asnjë lidhje nuk kanë.

që reforma të mund të zbatohet plotësisht, është bërë shumë përparim dhe shumë njerëz meritonjë meritë për këtë, duke filluar me qeverinë. Merita i shkon dhe opozitës dhe kritikëve që e mbajnë qeverinë të ndershme se kjo është puna e tyre”, tha Kim.

Kreu i Partisë Demokratike, Sali Berisha në një konferencë të perjavshme me gazetaret e ka quajtur një tragjikomedi procesin e zgjedhjes së kreut të ri të SPAK.

“Vijmë te tragjikomedia e paimagjinueshme që po ndodh me atë që duhej të ishte institucioni i shpresës së shqiptarëve, me SPAK-un. Kurrë në histori, as në romanet e Markezit, nuk mund të gjesh një betejë të turpshme midis një kryeministri dhe një ambasadori që me ligj nuk kanë asnjë lidhje me emërimin e kreut të SPAK-ut. Asnjë lidhje nuk kanë. Kjo është historia më e turpshme. Ç’punë ka një kryem-

inistër se kush emërohet në krye të SPAK-ut? Ka vetëm dosjen e tij, sepse dosja e djegësave është dosje e një organizate kriminale, në të cilën ka firmosur Edi Rama. Prandaj ai bën këtë figurë të turpshme, diskrediton totalisht një organ, e asgjëson, në një kohë me ligj, kryetari i SPAK ka vetëm një funksion, të ndajë dosjet. Nuk ndërhyt dot në hetim të prokurori. Me Kushtetutë. Beteja është surrealistike. Nuk ndodh kurrë.

Altin Dumani do të jetë në krye të SPAK për 3 vitet e ardhshme.

Në garë për kreun e SPAK ishin Adnan Xholi, Altin Dumani dhe Edvin Kondili.

Dumani mori 5 vota, ndërkohë Edvin Kondili 4 vota dhe 1 votë Adnan Xholi.

Seanca e anëtarëve të Këshillit të Lartë të Prokurorisë e mbledhur sot për zgjedhjen e ri të kreut të SPAK, zgjati më shumë se 5 orë.

Moment historik! Udhëheqësit e Kosovës nënshkruan kërkesën për anëtarësim në BE



Udhëheqësit institucioneve të Kosovës nënshkruan të mërkurën kërkesën për anëtarësim në Bashkimin Evropian, e cila të enjten do t'i dorëzohet zyrtarisht Çekisë si kryesuese radhës e bllokut 27 anëtarësh.

Paraqitja e kërkesës është hapi i parë i një procesi të gjatë i cili varet po ashtu nga procesi i normalizimit të marrëdhënieve me Serbinë.

Presidentja e Kosovës, Vjosa Osmani, tha se nga sot e tutje 14 dhjetori merr një tjetër peshë si datë historike, ndërsa nënvizoi vendosmërinë e institucioneve për të përmbyllur me sukses këtë proces.

“Procesi i anëtarësimit në Bashkimin Evropian nuk është i njëtrajtshëm dhe procesi në tërësi mund të jetë afatgjatë. Por ne jemi të vendosur që t’ia dalim me sukses. Ne do ta bëjmë pjesën e punës sonë në mënyrë që BE-ja ta ketë sa më të lehtë ta bëjë pjesën e punës së vet”, tha ajo. Kryetari i parlamentit të Kosovës, Glauk Konjufca, i bëri thirrje bllokut që të përgjigjet pozitivisht ndaj kërkesës së Kosovës, duke theksuar se një përgjigje e tillë do të inkurajonte reformimin e mëtejshëm të vendit.

“Marrja e statusit kandidat ka peshë të madhe dhe me të drejtë konsiderohet si vula e parë e miratimit të perspektivës evropiane. Për këtë arsye e ftojmë Parlamentin Evropian, Këshillin Evropian, Komisionin Evropian dhe shtetet anëtare të Bashkimit Evropian që të tregojnë përkushtimin e tyre ndaj Kosovës por edhe gjithë vendeve të Ballkanit Perëndimor, duke e miratuar unanimisht kërkesën e Kosovës”, tha zoti Konjufca. Kryeministri i Kosovës, Albin Kurti, tha

se kërkesa për anëtarësim në Bashkimin Evropian synon hapjen e një kapitulli të ri për shtetin e shoqërinë.

“Progresi do të varet nga përkushtimi ynë për reforma të thella dhe transformuese të cilat e avancojnë demokracinë, e forcojnë sundimin e ligjit dhe zhvillojnë ekonominë tonë. Shpejtësia me të cilën do të ecim do të varet nga ne prandaj angazhimi i të gjithëve është i nevojshëm e përkushtimi i secilit i domosdoshëm”, tha kryeministri Kurti. Kosova vazhdon të mbetet vendi i fundit në rajon në proceset integruese dhe vendi i vetëm qytetarët e të cilit nuk mund të udhëtojnë pa viza në vendet e bllokut. Nga vendet e Ballkanit Perëndimor, Serbia dhe Mali i Zi kanë shënuar më shumë përparim në negociatat e anëtarësimit, ndërsa Maqedonia e Veriut dhe Shqipëria sivjet nisën procesin e bisedimeve. Këtë javë Bosnja e Hercegovina mori statusin e vendit kandidat.

Një nga kushtet kryesore për integrimin e Kosovës saj është arritja e një marrëveshjeje normalizimi me Serbinë, e cila e mbështetur nga Rusia kundërshton pavarësinë e Kosovës, të cilën e njohin vendet kryesore perëndimore. Normalizimi i marrëdhënieve me Kosovën është kusht edhe për integrimin e Serbisë e cila hapi në vitin 2014 negociatat për anëtarësim.

Bashkimi Evropian i mbështetur nga Shtetet e Bashkuara është vënë në përpjekje për të siguruar një marrëveshje dhe shpreson që kjo të ndodhë gjatë vitit që po vjen. Një propozim evropian parasheh normalizimin e marrëdhënieve por që nuk përfshinë njohjen e ndërsjellë Kosovë – Serbi, por zotimin e palëve se nuk do ta pengojnë njëra tjetrën në proceset integruese dhe anëtarësimin në organizata ndërkombëtare.

Vuçiç: Do t'i dërgojmë KFOR-it kërkesën për kthimin e trupave në Kosovë



Presidenti serb Aleksandar Vuçiç tha se Qeveria e Serbisë ka vendosur t'i kërkojë KFOR-it që të kthejë qindra mijëra forca serbe në Kosovë dhe Metohi, por se pret që kjo të mos miratohet.

Siç tha ai, kërkesa do t'i dorëzohet komandantit të KFOR-it në mëngjes në vendkalimin administrativ. Vuçiç tha se ky është një vendim i rëndësishëm i Qeverisë së Serbisë, sepse është hera e parë që Qeveria i referohet asaj dispozite të Rezolutës 1244, raporton Euronews.rs

“Në seancën e qeverisë është marrë vendim që sonte në formë elektronike dhe nesër në mëngjes në vendkalimin administrativ, shefi i Shtabit të Përgjithshëm t'ia dorëzojë kërkesën tonë komandantit të

KFOR-it, që në përputhje me Rezolutën 1244, një cak. numri i personelit ushtarak dhe policor në qindra e mijëra duhet të kthehet në territorin e Republikës së Kosovës”, tha Vuçiç.

“Është e rëndësishme që kërkesa të jetë formale, sepse kur të ndryshojnë rrethanat në botë, do të thonë se nuk kemi parashikuar asgjë”, tha ai dhe shtoi se vendimi është marrë unanimisht.

Vuçiç tha se nuk mendon se do të ishte keq që ta pranonin këtë kërkesë sepse, siç thotë ai, do të kontribuonte për paqen.

“Nëse do të kishin menduar më mirë – do të kishte kontribuar për paqen, uljen e tensioneve, një pamje krejtësisht të ndryshme të së ardhmes dhe mundësinë e disa zgjidhjeve kompromisi, por ata as që donin ta dëgjonin sepse është një gisht. syri i atyre që do të

“Është e rëndësishme që kërkesa të jetë formale, sepse kur të ndryshojnë rrethanat në botë, do të thonë se nuk kemi parashikuar asgjë”, tha ai dhe shtoi se vendimi është marrë unanimisht.”

vendosin për ne pa ne dhe se kanë të drejtë të vendosin pa të drejta, për të mos folur për drejtësinë”, tha presidenti.

Ai shton se drejtësia prej kohësh është bërë një kategori me të cilën, siç shprehet ai, “ne të varfërit dhe më të dobëtit” i justifikojmë dështimet tona, sepse nuk ka qenë asnjëherë me interes për të mëdhenjtë.

“Kjo do të ishte e rëndësishme në këtë moment për mbrojtjen e popullatës serbe dhe për arsyen për të cilën ishte paraparë në Rezolutë, që është kontrolli i vendkalimeve administrative, veçanërisht në Jarinjë dhe Bërnjak, dhe kjo do të ulte në

mënyrë dramatike tensionet. do të ishte një vendim i mirë. Ne jemi pothuajse të sigurt se nuk do të pranohet në bazë të gjithçkaje që kemi dëgjuar”, tha Vuçiq.

Ai tregoi Kartën e OKB-së, Rezolutën 1244, Marrëveshjen Ushtarako-Teknike, Marrëveshjen e Brukselit, Marrëveshjen e Uashingtonit, Deklaratën e Selanikut. “Ne po përgatisim edhe letrën numër shtatë të Lisbonës, dhe ju mund ta llogaritni Traktatin e BE-së si të shtati”, tha Vuçiq dhe shpjegoi se Kosova nuk është shtet në përputhje me normat e së drejtës ndërkombëtare”, tha Vuçiq.

Ai thotë se pala jonë është konsultuar tre ditë për këtë dhe se është marrë një vendim i tillë për dërgimin e kërkesës në Kfor. “Komandanti i KFOR-it është i obliguar të marrë vendim pozitiv, por sigurisht që do të marrë një vendim negativ. Rezoluta 1244 nuk lë asnjë mundësi, ato forca duhet të kthehen, nuk ka afat dhe nuk mund të japë përgjigje formale negative. shtyjë ose thotë se nuk kanë fituar kushte apo diçka, por ai nuk mund ta kundërshtojë atë, sepse fjalët janë shumë të qarta, cilat janë detyrimet e tij, çfarë mund dhe nuk mund të bëjë”, tha Vuçiq.

MALI I ZI NË QORRSOKAK



Mali i Zi duhet të zgjidhë ngërçin politik dhe të mbetet i përkushtuar në rrugën euroatlantike, tha i dërguari amerikan për Ballkanin Perëndimor, Gabriel Escobar, pas takimit që pati me kryeministrin në man-

dat teknik, Dritan Abazović.

Ai i bëri thirrje Podgoricës që “të kundërshtojë qartë agresionin brutal të Rusisë kundër Ukrainës”.

Në vizitë zyrtare në Mal të Zi po qëndrojnë edhe të dërguarit special të qeverive të Britanisë

së Madhe dhe Gjermanisë për Ballkanin Perëndimor, Stuart Pich dhe Manuel Sarazin.

Ata shprehën shqetësimin për krizën politike, bllokimin e institucioneve, polarizimin në rritje të shoqërisë dhe pafuqinë e vendimmarrësve për të gjetur

një rrugëdalje nga kriza.

“Vendimmarrësit duhet të konsiderojnë me kujdes mesazhin e dëmshëm që do t’u dërgojnë partnerëve euroatlantikë nëse zgjedhin një kryeministër dhe formojnë një Qeveri bazuar në një Ligj që është i diskutueshëm nëse është në përputhje me Kushtetutën”, thanë ata.’

Aktualisht Gjykata Kushtetuese, e cila vlerëson nëse ligjet e miratuara janë në përputhje me të, nuk ka kuorum për vendimmarrje që nga shtatori.

Me iniciativën e Frontit Demokratik pro-rus, më 12 dhjetor shumica parlamentare miratoi amendamentet në Ligjin për Presidentin.

Me miratimin e këtij Ligji, kjo shumicë do të marrë një pjesë të kompetencave së presidentit Milo Gjukanoviq në zgjedhjen e Qeverisë së re.

Përleshje mes Policisë dhe protestuesve në Podgoricë pas miratimit të Ligjit për Presidentin

Të dërguarit nga Britania dhe Gjermania shprehën shqetësimin e tyre për miratimin e ndryshimeve, duke mos marrë parasysh rekomandimin kundër të Komisionit të Venecias.

“Vendimet e marra në Kuvend më 12 dhjetor e përkeqësuan edhe më shumë krizën. Kjo është shumë shqetësuese dhe e dëmshme për Malin e Zi dhe qytetarët e tij”, thanë të dërguarit special.

Qëllimi i ndryshimeve të propozuara nga Fronti Demokratik pro-rus është që kandidati i



tyre, Miodrag Llekiq, të jetë kandidat për kryeministër i Qeverisë së re malazeze.

Opozita, e udhëhequr nga partia e Gjukanoviqit, kërkon shpërndarjen e Parlamentit dhe organizimin e zgjedhjeve të jashtëzakonshme, por shumica parlamentare kërkon që të formohet një Qeveri e re që do të udhëhiqej nga Llekiqi dhe zgjedhjet e rregullta të mbahen në

vitin 2024.

Më 12 dhjetor, Komisioni Evropian u bëri thirrje vendimmarrësve që ta tërheqin këtë Ligj, duke shprehur frikën se ky veprim do ta zhytë Malin e Zi në kaos kushtetues.

Që nga gushti i vitit 2020 në Mal të Zi kanë rënë dy qeveri, e fundit e Dritan Abazoviqit në gusht të këtij viti.



MERRY
Christmas

· AND HAPPY NEW YEAR ·



“To rediscover peace, what we are not able to have in Ukraine, but at least appreciate and deepen it between us here in Albania”

The first anniversary of the appointment as Archbishop at the head of the Catholic Church/ Mons. Arjan Dodaj: Only God can be the author of our walk!

Exclusive interview for Argumentum.al with the Archbishop of the Archdiocese of Tirana-Durrës Mons. Arjan DODAJ



By MARJANA DODA, Editor-in-Chief

Metropolitan Archbishop of Tirana – Durrës, Mons. Arjan Dodaj, in an exclusive interview for Argumentum.al, talks about the journey of the first year as Archbishop at the head of the Catholic Church after Pope Francis officially proclaimed him on November 30, 2021.

“It has been such a long journey but at the same time very short; almost a year passed without realizing it. However, stopping a little the “klepsidra” for not allowing the sand to go down without leaving a trace in my existence, I see in reality that

this span of the year has been a blessed year full of graces that have left traces on the faces and hearts of too many people I have met,” says Monsignor Dodaj.

However, his religious journey began very early when he left Albania as an immigrant to Italy after the 90s.

“Only God can be the author of our walk. I have never imagined that I would become a priest, but in the encounter with a living experience of religion I met religion in the person of Jesus Christ”, says Monsignor Doda

“In the historical stages of our existence, there are some dates

and some moments that we think we choose, but, in fact, God has made them important for us. For example, on the 30th of November of 1997, I entered the seminary when I began my life in training to become a priest in the community. And on November 30, 2021, my name as Archbishop was published. So here are things that God somehow marks them so that our history not to be merely a passing human history but truly becomes a divine history forever.

The episcopal motto chosen by Archbishop Dodaj in this religious journey is “Here is Your



Listing some of the most important events of this year for him at the head of the Catholic Church, Monsignor Arjan Dodaj talks about the great festival of Prayer and Peace with the participation of hundreds of young men and women, regardless of religion or opinion. Based on the calls for peace in Ukraine, Monsignor Dodaj says: “Ukraine is only a vent valve of a context that, as Pope Francis says, of a third world war that is divided into parts around the globe.”

Mother!” an anthem for all Mothers.

“We know very well that every family is beautiful and sweet, strong in the face of any challenge of poverty or other difficult situations that it may encounter and there is a Mother with a big heart in this family. We are therefore first called through the hearts of mothers. Let’s live what Pope Francis tells us “The revolution of gentleness”. Nothing is done, not even with force, violence or shouting, but we change many things with a mother’s heart. Let’s learn in the school of love of a mother of love like Maria, and learn to love each other more”, emphasizes the Archbishop.

Listing some of the most important events of this year for him at the head of the Catholic Church, Monsignor Arjan Dodaj talks about the great festival of Prayer and Peace with the participation of hundreds of young men and women, regardless of religion or opinion. Based on the calls for peace in Ukraine, Monsignor Dodaj says: “Ukraine is only a vent valve of a context that, as Pope Francis says, of a third world war that is divided into parts around the globe.”



“The experience of peace and the experience of prayer is an experience of blessing for every person of any religion whatever, and this experience was perceived vividly that day thanks to the moment of prayer, the moment of sharing of one of these that come from the experience of Medjugorje where in 1981 Our Lady began to tell Ivan Dragicevic. This prayer experience for me has been encouraging since the first moment when Pope Francis, seeing the hardness and vacuum of the response of the world leaders for peace from the beginning in Ukraine, he made an appeal to

the whole Church, but not only the Church, to all willing people to gather on March 25 and make this act of dedication to the Virgin Mary to seek peace”.

Another very special and exciting moment is the Commemoration of the 70th Anniversary of the Easter Mass in Tepelena celebrated by 5 Catholic priests in 1952, and at the same time leading the Holy Mass in the premises of the former prison of Spaçi, in Mirdita.

Both events are connected to each other for me, says Archbishop Arjan Dodaj. “It was truly an experience of a celebration in hell where Light rules and wins, Life rules and wins.”

“First, regarding the 70th anniversary of this mass in Tepelena, I was invited by Mons. Pelagine for the marking of this anniversary. Listening to the stories of that camp, I was moved in my heart by the fact that today in the current society, the younger generations in Albania have no awareness at all of what the recent past of our people really contains, which is the reason why we are here in this situation. So if we don’t go back to notice what happened, if we don’t re-



fresh our memory, we will risk repeating the mistakes of the past. Driven by this desire we at least carried out this experience together in those prisons where many priests, our ancestors have donated, sacrificed, imprisoned their existence. It has truly been an experience of a celebration in hell where Light rules and wins, Life rules and wins. But if we do not become aware that hell exists, it means that we are not living. Because we consider normal the hell we have outside. Therefore, some situations are very fundamental to rediscover the value of life, of freedom, of love, of human dignity.”

Regarding a disturbing phenomenon that is becoming more and more present in Albania in recent years, such as the leaving of the country by young people, Monsignor Dodaj says: “Unfortunately, the new generations, but not only young people but in many families, the first request or question that people try to answer is the fact of a displacement from here. The fact of a search for stability elsewhere, always outside Albania. This is very dramatic. Why, because it

makes us forget the self-awareness that no one knows their country and no one knows their people well. The phenomenon of emigration is a phenomenon that belongs to human nature, it has existed since ancient times, and the Holy Book itself is full of them. But for example in the holy book we also have the phenomenon of return. Exodus... I think as I said there is a lack of information on the one hand, so to see what we are looking for there and to know what we will actually find. And the second, of course, is the absence of policies encouraging a greater increase in the standard of living.”

Regarding the family, Monsignor Dodaj says that the Family is a reality that we have received as a gift from God.

“The family exists regardless of our ideas and it is the natural one, which is founded on the Father and the Mother, the husband and the wife, who are precisely those who are called to re-establish life, to give continuity to the human race. This is very fundamental because if we lose this ABC, we cannot con-

tinue the dialogue about the future of society, about the future of humanity. Another very fundamental aspect is to go back to the fact that a family needs to have support to be a family, otherwise we really run the risk of having families that are unfortunately very miserable, tested, oppressed, and forgotten.”

As for politics and politicians, the head of the Catholic Church has a message to all policy makers. Albanian politics should discover that to get into politics is not an investment, but it is a service; as Paul VI said politics is the highest way of love.



“Albanian politics should in some way rework the language with which it deals with their internal reality. Albanian politics needs a lot to discover that it is at the service of the “polis” and not the “ego”. Above all, Albanian politics needs to understand that it is political and not business. Albanian politics need to understand that the values you are called to protect are not based on monetary interest, but above all on the greater interest, which is that of the nation, of the country. The interest of the nation surpasses individual interests,” says the Metropolitan Archbishop of Tirana-Durres, Mons. Arjan Dodaj.

The full interview can be found in Albanian at Argumentum.al

Kim reveals she would stay longer as US Ambassador to Tirana despite expiry of her mandate



I have been in Albania for 3 years and I will be here for a little longer,” declared the Ambassador of the United States of America, Yuri Kim at the conference entitled “Towards judicial excellence” that was held in Tirana on Tuesday.

Justice reform is not easy, but results are being seen and this is the time when a push forward is needed and strive for continuous progress and real results.

According to her, enough time has passed and justice must be offered to people. “We have to find a way. I know that the Albanian people, like the USA and the American people, look forward to courts filled with judges who are trained, impartial, who are capable and ready to

deliver justice. Not revenge, but justice... This is a crucial time for justice reform and there are reasons to be optimistic about this generation of Albanians,” said Kim.

The announcement of Kim to extend her stay in Albania as the foreign ministry of this country informed that she would leave as soon as her 3-year mandate

The announcement of Kim to extend her stay in Albania as the foreign ministry of this country informed that she would leave as soon as her 3-year mandate is ending has been considered by some analysts as a response to her confrontation with PM Edi Rama.

is ending has been considered by some analysts as a response to her confrontation with PM Edi Rama. No details have been provided about what has gone wrong in the relations between the two because all Kim’s mandate has been in the service of the power of Rama blasting opposition and accusing its veteran head Sali Berisha of corruption.

Berisha's warning to Rama: A man may be killed, but the cause never dies!

A person can be hit, can be killed, but the cause never dies. We will quickly prove to (PM) Edi Rama that our cause will triumph," said the chairman of the Democratic Party (DP), Sali Berisha in his greeting at the National Assembly of the DP's Youth Forum in Tirana on Thursday.

The Youth Assembly was held on December 8 which is marked as the Day of Democracy in Albania because the students' protests against the communist regime started on that day.

"We will never give up Albania, we will never give up freedom, we will never give up free vote!" said Berisha, who wore sunglasses because of the scars on his face due to the punch of the criminal Gert Shehu, 31 whom state police and other institutions are trying to present as a mentally sick person.

But Berisha had a direct message to Prime Minister Edi Rama whom he accused of being the mastermind of the physical attack against him on December 6.

"Those who have fought the invaders in the historical past had the motto 'either death, or freedom'. We will fight them with the motto: 'we give our lives, but we do not forgive our votes'. Poor you as you have touched our vote!" Berisha said.

Further, he said that now the confrontation with Edi Rama begins, now the second phase of the revolution is expected to begin.

"You close this wonderful Assembly, DP closed the primaries. Now begins the second phase of the revolution, the confrontation with this enemy, with this invader who practices genocide in Albania and against Albanians. Time invites us: action, action and only action," said Berisha amid frenetic applause of the participants in the Assembly. "You are clear that freedom invites us: sacrifice, sacrifice and only sacrifice. I am convinced that you are clear that whatever we do for Albania, it does 100 times more for us, therefore we will protect it. I wish you success from the heart in this Assembly and I look forward to going out together on the battlefield in the name of our freedoms, Albanian dignity," concluded Berisha.

"You close this wonderful Assembly, DP closed the primaries. Now begins the second phase of the revolution, the confrontation with this enemy, with this invader who practices genocide in Albania and against Albanians. Time invites us: action, action and only action,"

Albania's PM declares in Istanbul Europe's walls wouldn't have stood without Erdogan



The walls of Europe would not have stood without the President of Turkey, Recep Tayyip Erdogan, has said Prime Minister of Albania Edi Rama.

Rama made that comment in his address to the International Forum of TRT on Friday while he had noted earlier that former chancellor Angela Merkel opened the door to immigrants in Germany.

“It is always a special feeling to return to Istanbul. And I honestly can’t find a more vibrant place where someone can talk about the return of geopolitical conflicts. This is partly related to the fact that Turkey has a multi-functional policy in geopolitics. It has a deep knowledge of the Middle East and the Mediterranean and is very connected to the Black Sea and Central Asia,” said Rama.

Further he dwelt on Turkey’s role in the war between Ukraine and Russia, considering it a

model example of moderate activism.

“Ankara has lowered the veil of being a member of NATO and has worn the cloak of a mediator in the war in Ukraine. I am sharing with you my conviction that the war in Ukraine is not only related to Ukraine, but is an aggression against the entire Euro-Atlantic community. The energy crisis, inflation are the weapons with which Russian aggression is attacking democratic countries,” he said. According to Rama, unlike the rest of Europe, there are countries in the Western Balkans where over 70% of the population think that Russia is not an aggressor and that Putin is not guilty, but a leader who can be trusted for the security of the European continent.

“Without Merkel, the honor of Europe would not be safe. She was the one who opened the door for immigrants to Germany during the great Syrian crisis. But, without Erdogan, the walls of Europe would not have stood,” said Rama.

Belgrade and Tirana used Montenegrin territory even though Podgorica imposed sanctions on Russia



A scandal of international proportions was published on Friday by the Montenegrin media “Pobjeda”, which said that Albania and Montenegro broke the embargo against Russia allowing the trade of grain and chemical fertilizers between Serbia and Russia through the Port of Durrës. According to daily’s article, thousands of trucks were loaded with chemical fertilizers from ships that came from Russia to the Port of Durrës, crossed into Montenegro through the border point of Hani Hoti and entered Serbia near Dobrakov from the Montenegrin territory.

The trucks were loaded with grain and travelled along the same route while on the way back.

Montenegrin journalists have reported that a large company connected to the Tirana authorities, who have turned a blind eye to trade between Vučić and Putin, was involved in the transportation of grain and chemical fertilizers in Albania in violation of the sanctions that the US and the European Union have imposed against Russia. So far, about 4,500 trucks have followed the designated route, while only from December 1 until a few days ago, over 100 trucks were registered in transit, according to the daily.

In the meantime acting Prime Minister Dritan Abazović enthusiastically advocates for Montenegro to join the “Open Balkans” project as soon as possible, which means, as he pointed out,

the erasure of borders between countries. It can be expected that the opening of borders will soon enable the flourishing of such or similar lucrative and illegal international transit business.

The former Deputy Prime Minister and Minister of European Affairs, Jovana Marović, warned this in the analysis of the department she headed, and one of the main conclusions was that the removal of border controls would open the possibility of the stepped up use of the “Balkan road” of crime.

The ignoring of the warning to Abazovic was the main reason why Marović resigned turning her back on the politics of the prime minister and Ura leader.

The government has announced that it will not give up joining the regional initiative (Open Balkans) engineered by Aleksandar Vucic and Edi Rama.



Albania signs the agreement for “Bayraktar” drones

“Erdogan has been essential in this process because we all know when it comes to unmanned vehicles, drones as they are known today, it’s not just about having money, it’s also about being capable to pass and push in the queue because the queue is very long and on the other hand it is the fact of being on the right side,”



TIRANA, December 20

Albania and the Turkish company “Bayraktar” signed on Tuesday the agreement for the purchase of a fleet of unmanned drones, the highest flight technology for military, police and civil missions.

These drones will be in the function of national security, the fight against crime and the illegal cultivation of hashish, civil emergencies, the protection of the territory and the collection of geospatial information, said Prime Minis-

ter Edi Rama in his speech at the signing ceremony of the agreement during which he thanked the President of Turkey, Recep Tayyip Erdogan.

“Erdogan has been essential in this process because we all know when it comes to unmanned vehicles, drones as they are known today, it’s not just about having money, it’s also about being capable to pass and push in the queue because the queue is very long and on the other hand it is the fact of being on the right side,” said Rama.

According to him, this agreement

is not only to buy drones, but also to build a bridge between the Albanian armed forces and the “Bayraktar” Company, which will take care of training people. He said that more than 30 people will be carefully selected through the help of the “Bayraktar” company and will be prepared to take over the operation of the control center, which will be the most high-tech facility at the Kuçova airbase.

Prime Minister Rama said that “we have signed for the complete package, and the first three drones will be ready for any occasion, armed for any occasion.”

From within, then from out! The Summit, protest and the fist! Partners in values, rivals in interests! A diplomatic shame! Shuttle without diplomacy! Tsunami at the heart of Brussels!

REALPOLITIK “FLASH” NO. 36 | 1 – 16 DECEMBER 2022 | EXCLUSIVELY AT ARGUMENTUM,

“Grand Master” in diplomacy, DR. JORGJI KOTE, “dots the i’s and crosses the t’s” on 6 major events in 1000 words



DR. JORGJI KOTE

1. From inside, then from out!

This was the main message for our EU integration by German President Frank Walter Steiner during his visit in Tirana from 1 – 2 December in the meetings, visits and address to the Assembly. He commended our achievements, the European vocation and the geopolitical successes. Meanwhile, he stressed that nothing, neither the EU membership can be achieved without good domestic performance and reforms in all areas, without fighting corruption, organized crime and without a functional justice. No deadline, no date and foreign intervention may have a chance without doing away with the evil within us.

Without the good performance of domestic factor, geopolitics alone would be a facade and an empty spoon.

2. The Summit, protest and the fist!

These words go together when it comes to the first ever Top Level Meeting EU – Western Balkans in Tirana on 6 December. A very important event, with 26 EU Heads of State/ Governments, the Presidents of the Commission and Council and the 6 leaders of the region “landing” in Tirana. However, it was symbolic and not historic, as they randomly use it. Nor it is the most important event in our international relations. Yes, historic was the visit by the US President Bush in 2007, which paved the way to our NATO historic accession and Kosovo’s Independence. Whereas Tirana

Summit did not bring, promise or produce anything “historic”; it was even more problematic with burning issues. The only single state without geopolitical troubles is Albania; however, it boils down from within, much more than any other country in the region.

Besides, the opposition peaceful protest casted shadows over the Summit, since it denounced the governing majority affairs and scandals. Although the top European guests did no want to spoil the humor and the festive setting, the taste that the Summit left on them was indeed not so pleasant. Especially after the fist that an infiltrated criminal blew against the opposition historic leader, the 79 year old Sali Berisha; in fact, it “stole” the success and image of the Summit itself. That’s why,

whenever this Summit would be mentioned, it will be accompanied with the protest and the bitter anti-european fist.



3. Partners in values, rivals in interests! Albeit the enthusiastic climate and setting, President Macron's visit to USA on 1 – 2 December and his meeting with President Biden was not free from disappointments. This is mainly due to the adoption in USA of the "Inflation Reduction Act" the law through which the US Government subsidizes large manufacturing US companies at home with a funding of 370 Billion US Dollars. Although it is supposed to protect the climate and cover the costs of energy crisis, this law in the EU is considered to be against European economic interests, as a new protectionist form and a signal for a new trade war between USA and the EU.

Despite Macron's efforts, the US side did not undertake or promise nothing to change this law. Now, the europeans are also trying to counteract with similiar measures, with a sort of a Investment Guarantee Fund, as they tried in their Summit on 15 December in Brussels; they will decide early next year. Given these developments, many experts and media outlets have come to the conclusion that USA and EU are partners in values, but rivals in com-

mercial interests. As to how much democracy wins or looses from this wide gap, this merits further discussions.

4. Shuttle without diplomacy! This is the case with the US and EU special envoys in Pristina and Belgrade. As undwrlined before, Lajcak an Eskobar have become " diplomatic firefighters". They are shuttling endlessly just to extinct ongoing burning fires but without diplomacy. As the odds look currently in Northern Kosovo now, the " fires" will continue since they are provoked by Serbia. Unfortunately, both the EU and USA have not found yet a comprehensive and down – to – earth action strategy; besides they treat Belgrade like " mothers's son" but Pristina like "step mother's" Apparently, they do not want to accept that although Belgrade likes the Western money, its soul and body remain in Russia! Just as Putin, Vučić cannot become a " good guy".

5. A diplomatic shame was the announcement from our Ministry of European and Foreign Affairs on the initiation of formal procedures to replace Ambassador Yuri Kim. Something never occurred before in the strictly confidential diplomatic practices! What is worse, there was no public apology, moreover, PM Rama considered this terrible error as a normal thing. The US State Department and Mme Yuri Kim acted smartly, without much fuss and with concrete steps; Kim's most recent messages and addresses have dismissed the above-mentioned allegations. Certainly, Mme Kim bosses in Washington will prolong her stay to save their face but also to

teach a good diplomatic lesson to our PM. Nonetheless, our leaders are used to " eat shame with bread" as they say in Albania, once NUMBER ONE likes you, he counts! In fact, Foreign Minister Xhaçka would do much better to clarify how is it possible that over 60 per cent of our Ambassadors, including the one in Washington continue to serve there by breaching the law, since they have exceeded the term in office 2 – 3 fold or even more! Many of them have also surpassed their retirement age!



6. Tsunami at Brussels's heart on 9 Decemer, when the Vice President of the EU Paerliament Eva Kaili was arrested with some 15 of her associates and collaborators. Indicted with tree accusations for money laundering, corruption and criminal activity. This unprecedented scandal broke out in the most powerful moral tribune, the EU Parliamnt in Brussels! Well, Brussels have long ago been at the epicenter of attacks from organized crme, drogue, corruption; however, it was unimaginable that they would penetrate at the heart of EU and Brussels! Even a foundation supposed to fight against impunity with some EU " big shots" was turned into a chest of VIP crime and suspicions. Inquiries on this politial tsunami continue. We have to wait and see other unpleasant surprises, since many Europarliamentarians are used to tell us " do as we say but not as we do"!



Adresa: Njësia bashkiake nr. 5, Rruga “Abdyl Frasheri”, Ndërtesa 8, Tiranë, Shqipëri

Tel: +355 (0) 68 82 01 720

Email: redaksia.argumentum@gmail.com,

info@argumentum.al

Marketing & PR

Email: marketing@argumentum.al

Tel: +355 (0) 68 82 01 720

NUIS/NIPT: L91415033Q

...

Twiter : [Argumentum_al](https://twitter.com/Argumentum_al)

Facebook: [argumentum.al](https://www.facebook.com/argumentum.al)

Instagram: [argumentumnews](https://www.instagram.com/argumentumnews)